

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13.0 ข้อมูลสำคัญทางการเงิน**งบการเงิน****สรุปรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต**

นางสาวรัชดา ยงสวัสดิ์วานิชย์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 4951 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีลงนามรับรองงบการเงินของบริษัท ในปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 และระหว่างปี พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2559

นางสาวณริศรา ไชยสุวรรณ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 4812 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีลงนามรับรองงบการเงินของบริษัท ในปี พ.ศ. 2561

นางนงลักษณ์ พุ่มน้อย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 4172 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีลงนามรับรองงบการเงินของบริษัท ในปี พ.ศ. 2560

โดยได้แสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีที่เสนอต่อผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการของบริษัท ของแต่ละปีดังนี้

งบการเงิน	รายงานของผู้สอบบัญชี
งบตรวจสอบสำหรับงวดบัญชีปี 2559	ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นไว้ในรายงานผู้สอบบัญชีอย่างไม่มีเงื่อนไข
งบตรวจสอบสำหรับงวดบัญชีปี 2560	ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นไว้ในรายงานผู้สอบบัญชีอย่างไม่มีเงื่อนไข
งบตรวจสอบสำหรับงวดบัญชีปี 2561	ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นไว้ในรายงานผู้สอบบัญชีอย่างไม่มีเงื่อนไข
งบตรวจสอบสำหรับงวดบัญชีปี 2562	ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นไว้ในรายงานผู้สอบบัญชีอย่างไม่มีเงื่อนไข
งบตรวจสอบสำหรับงวดบัญชีปี 2563	ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นไว้ในรายงานผู้สอบบัญชีอย่างไม่มีเงื่อนไข

ตารางสรุปฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน สำหรับงบการเงินงวดบัญชีปี 2560 ถึง ปี 2563

งบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงิน (ซึ่งแสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย)					
	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	41.1	1.5	33.8	1.4	55.1	2.3
รายได้จากการลงทุนค้างรับ	14.4	0.5	13.2	0.5	11.0	0.5
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	3.4	0.1	2.7	0.1	2.9	0.1
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	433.9	16.1	214.6	8.8	195.5	8.3
สินทรัพย์ลงทุน						
เงินลงทุนในหลักทรัพย์						
เงินลงทุนเพื่อค้า	79.1	2.9	72.3	3.0	78.5	3.3
เงินลงทุนเพื่อขาย	883.0	32.7	804.0	33.1	943.3	40.0
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	962.8	35.7	1,068.7	44.1	856.4	36.3
เงินลงทุนทั่วไป	-	-	2.1	0.1	2.1	0.1
เงินให้กู้ยืม	0.6	0.0	1.0	0.0	1.4	0.1
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	12.8	0.5	13.6	0.6	16.1	0.7
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	51.1	1.9	53.3	2.2	55.2	2.3
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	37.9	1.4	33.7	1.4	37.8	1.6
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	85.9	3.2	28.6	1.2	30.8	1.3
สินทรัพย์อื่น						
ค่าบำเหน็จจ่ายรอตัดบัญชี - สุทธิ	80.7	3.0	78.3	3.2	70.8	3.0
อื่น ๆ	13.4	0.5	6.3	0.3	1.0	0.1
รวมสินทรัพย์	2700.1	100.0	2,426.2	100.0	2,357.9	100.0
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สิน						
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย						
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัย	508.6	18.8	471.2	19.4	406.8	17.3
ระยะยาว						
สำรองค่าสินไหมทดแทน	29.0	1.1	7.8	0.3	21.7	0.9
สำรองเบี่ยงประกันภัย	326.8	12.1	307.6	12.7	255.4	10.8
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	346.7	12.8	137.0	5.6	184.6	7.8
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	29.5	1.1	18.8	0.8	33.6	1.4
ผลประโยชน์พนักงานค้างจ่าย	17.2	0.7	14.1	0.6	10.9	0.5
หนี้สินอื่น	18.3	0.7	11.1	0.5	6.0	0.3
รวมหนี้สิน	1,276.1	47.3	967.6	39.9	919.0	39.0

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงิน (ซึ่งแสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย)					
	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ส่วนของเจ้าของ						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน ออกจำหน่ายและชำระแล้ว						
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	600.0	22.2	600.0	24.7	600.0	25.4
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	79.2	2.9	79.2	3.2	79.2	3.4
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	60.0	2.2	60.0	2.5	60.0	2.5
ยังไม่ได้จัดสรร	782.3	29.0	739.5	30.5	714.2	30.3
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ	(97.4)	(3.6)	(20.1)	(0.8)	(14.5)	(0.6)
รวมส่วนของเจ้าของ	1,424.0	52.7	1,458.6	60.1	1,438.9	61.0
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	2,700.1	100.0	2,426.2	100.0	2,357.9	100.0

กำไรขาดทุน

งบกำไรขาดทุน	งบการเงิน (ซึ่งแสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย)					
	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้						
เบี้ยประกันภัยต่อรับ	2,338.7	100.3	2,339.7	97.9	2,400.3	98.9
หัก: เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(19.3)	(0.8)	(15.6)	(0.7)	(19.5)	(0.8)
เบี้ยประกันภัยต่อรับสุทธิ	2,319.4	99.5	2,324.1	97.2	2,380.8	98.1
หัก: สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(28.2)	(1.2)	(42.6)	(1.8)	(33.3)	(1.3)
เบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้	2,291.2	98.3	2,281.5	95.4	2,347.5	96.8
รายได้ค่าบำเหน็จ	2.4	0.1	1.7	0.1	2.9	0.1
ส่วนแบ่งผลกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(0.2)	(0.0)	(0.8)	(0.0)	(2.0)	(0.1)
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	64.6	2.8	70.5	3.0	61.4	2.5
ผลกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุน	(31.2)	(1.3)	25.7	1.1	22.6	0.9
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการปรับมูลค่ายุติธรรม	(1.3)	(0.1)	4.6	0.2	(7.9)	(0.3)
รายได้อื่น	5.5	0.2	5.7	0.2	1.8	0.1
รวมรายได้	2,331.0	100.0	2,388.9	100.0	2,426.3	100.0
ค่าใช้จ่าย						
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น	37.2	1.6	64.7	2.7	86.6	3.6
สำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(9.5)	(0.4)	9.5	0.4	0.0	0.0
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	1,464.1	62.8	1,423.2	59.6	1,374.3	56.6
หัก: ค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการเอาประกันภัยต่อ	(3.9)	(0.2)	(2.6)	(0.1)	(3.8)	(0.2)
ค่าบำเหน็จ	570.5	24.5	536.1	22.4	548.6	22.6
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	36.5	1.6	33.9	1.4	25.2	1.0
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	93.0	4.0	92.1	3.9	85.4	3.6
ต้นทุนทางการเงินและผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	0.5	0.0	-	-	-	-
รวมค่าใช้จ่าย	2,188.4	93.9	2,156.9	90.3	2,116.3	87.2
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	142.6	6.1	232.0	9.7	310.0	12.8
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(21.2)	(0.9)	(37.7)	(1.6)	(56.5)	(2.4)
กำไรสุทธิ	121.4	5.2	194.3	8.1	253.5	10.4
กำไรต่อหุ้น						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรสำหรับปี ¹	0.2		0.3		0.4	

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	งบการเงิน (ซึ่งแสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย)					
	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
กำไรสำหรับปี	121.4	5.2	194.3	8.1	253.5	10.4
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(0.6)	(0.0)	(1.7)	(0.1)	(0.5)	(0.0)
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(96.0)	(4.1)	(5.7)	(0.2)	(71.0)	(2.9)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(0.9)	(0.0)	(1.2)	(0.1)	(0.9)	(0.0)
บวก: รายได้ภาษีเงินได้	19.5	0.8	2.0	0.1	14.4	0.6
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(78.0)	(3.3)	(6.6)	(0.3)	(58.0)	(2.3)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	43.4	1.9	187.7	7.8	195.5	8.1

งบกระแสเงินสด

งบกระแสเงินสด	งบการเงิน (ซึ่งแสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย)		
	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2561
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
เงินรับจากการรับประกันภัยต่อ	300.4	281.0	465.5
ดอกเบี้ยรับ	16.5	17.2	15.7
เงินปันผลรับ	47.5	51.7	44.5
รายได้(ค่าใช้จ่าย)จากการลงทุนอื่น	(8.2)	25.2	22.0
รายได้อื่น	0.5	0.7	0.6
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(36.4)	(33.9)	(25.3)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(81.1)	(81.2)	(83.5)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(48.2)	(48.3)	(82.7)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	-	(63.5)	(199.1)
เงินให้กู้ยืม	-	0.3	(1.2)
เงินสตรีบ - สินทรัพย์ทางการเงิน	1,836.7	-	-
เงินสดจ่าย - สินทรัพย์ทางการเงิน	(1,939.3)	-	-
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	88.4	149.2	156.5
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
ขายอุปกรณ์	-	0.4	1.7
ซื้ออุปกรณ์	(1.1)	(2.6)	(12.9)
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(1.1)	(0.3)	(2.3)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(2.2)	(2.5)	(13.5)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
ชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า	(0.8)	-	-
เงินปันผลจ่าย	(78.0)	(168.0)	(300.0)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(78.8)	(168.0)	(300.0)
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเพิ่มขึ้น	(0.1)	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
สุทธิ	7.3	(21.3)	(157.0)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	33.8	55.1	212.1
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	41.1	33.8	55.1

ตารางอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.7	2.0	2.3
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	6.3	10.5	13.7
อัตรากำไรจากการรับประกันภัย (%)	4.6	5.5	10.0
อัตรากำไรสุทธิ (%)	5.2	8.1	10.4
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (%)	1.7	5.1	3.8
อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ (เท่า)	1.6	1.6	1.6
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	8.4	13.4	17.0
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน (%)	29.9	28.3	27.5
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน ¹	64.5	64.4	60.6
อัตราค่าบำเหน็จสุทธิ ²	25.1	24.2	24.1
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ³	5.6	5.4	4.7
อัตราส่วนรวม (Combined ratio) ⁴	95.2	94.0	89.4
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	4.7	8.1	10.7
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.9	1.0	1.0
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.9	0.7	0.6
อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.6	0.5	0.5
อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.3	0.3	0.3
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	70.0	80.3	82.9

¹ อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน = ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน / (เบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้-สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น)

² อัตราค่าบำเหน็จสุทธิ = (ค่าบำเหน็จ - รายได้ค่าบำเหน็จ) / (เบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้-สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น)

³ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน = (ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น + ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน+เบี้ยประกันภัยต่อรับสุทธิ)

⁴ อัตราส่วนรวม (Combined ratio) = อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน + อัตราค่าบำเหน็จสุทธิ + อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

14.0 คำวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

14.1 ภาพรวมผลการดำเนินงาน

บริษัทประกอบธุรกิจประกันภัยต่อการประกันชีวิตทุกประเภท โดยเบี้ยประกันภัยรับส่วนหนึ่งจะถูกกันไว้เป็นสำรองประกันภัย และดำเนินการบริหารเงินสำรองส่วนนี้โดยนำไปลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนให้ครอบคลุมภาระที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น นอกจากการประกันภัยต่อการประกันชีวิตแล้ว การลงทุนจึงถือเป็นธุรกรรมที่มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท

รายได้หลักของบริษัท มาจากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 97-99 ของรายได้รวม รองลงมาได้แก่ รายได้จากการลงทุนซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 3-4 ของรายได้รวม และรายได้ที่เหลือมาจากรายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ และรายได้อื่น

ลักษณะงานของธุรกิจประกันภัยต่อการประกันชีวิตของบริษัทจะเป็นการรับประกันชีวิตต่อจากบริษัทประกันชีวิตในประเทศ โดยแบ่งตามลักษณะธุรกิจประเภทการประกันภัยได้ 2 ประเภทหลัก ได้แก่ การรับประกันชีวิตประเภทดั้งเดิม (Conventional Reinsurance) และการรับประกันชีวิตประเภทร่วมพัฒนา (Non-conventional Reinsurance) ซึ่งในช่วง 9-10 ปีที่ผ่านมา การรับประกันชีวิตประเภทร่วมพัฒนา (Non-conventional Reinsurance) มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มเบี้ยประกันภัยต่อรับให้แก่บริษัท โดยการรับประกันชีวิตประเภทร่วมพัฒนา (Non-conventional Reinsurance) มีอัตราการเติบโตสูงและคิดเป็นสัดส่วนที่มากขึ้นของเบี้ยประกันภัยรับรวมของบริษัทเมื่อเทียบกับในอดีต

สำหรับการลงทุน บริษัท มีอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน ในปี 2561 ถึงปี 2563 อยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 2-5 โดยส่วนประกอบหลักของสินทรัพย์ลงทุน คือ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดซึ่งได้แก่ หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ หุ้นกู้ เงินฝากธนาคาร เป็นต้น โดยคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 45-55 ของสินทรัพย์ลงทุนทั้งหมด และเงินลงทุนเพื่อขาย ซึ่งได้แก่ ตราสารทุน และหน่วยลงทุน เป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 40-50 ของสินทรัพย์ลงทุน นอกจากนั้นเป็นเงินลงทุนเพื่อค้ำสัดส่วนประมาณร้อยละ 4

14.2 ผลการดำเนินงาน

รายได้

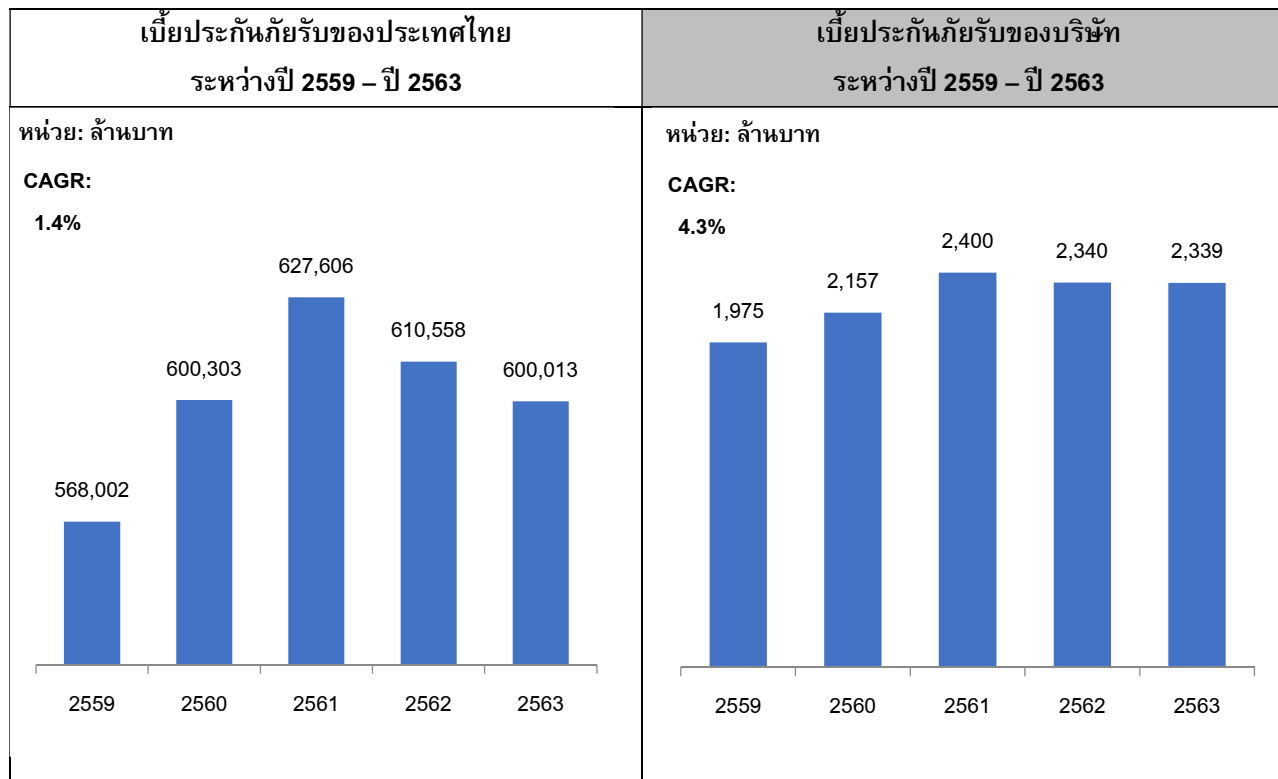
รายได้ของบริษัทมาจากเบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้ รายได้ค่าบำเหน็จ ส่วนแบ่งผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม รายได้จากการลงทุนสุทธิ ผลกำไรจากเงินลงทุน ผลกำไร(ขาดทุน)จากการปรับมูลค่าสุทธิธรรม และรายได้อื่น โดยในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัท มีรายได้รวมเท่ากับ 2,331.0 ล้านบาท 2,388.9 ล้านบาท และ 2,426.3 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตลดลงร้อยละ 2.4 และร้อยละ 1.5 ตามลำดับ ซึ่งการลดลงของรายได้รวมมาจากการลดลงของเบี้ยประกันภัยต่อรับอันเป็นผลจากการชะลอตัวของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศ และผลขาดทุนจากเงินลงทุนอันเป็นผลจากความผันผวนของเงินลงทุนหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

เบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้

เบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้ (Earned Premium) คือ เบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้ซึ่งคำนวณจากเบี้ยประกันภัยต่อรับทั้งหมด (Reinsurance Premium Written) หักด้วยเบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ และปรับปรุงด้วยสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้ เท่ากับ 2,291.2 ล้านบาท 2,281.5 ล้านบาท และ 2,347.5 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 และลดลงร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ในส่วนของเบี้ยประกันภัยต่อรับ โดยปกติการขยายตัวของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศโดยรวมที่เติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี อัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) ของประเทศไทยระหว่างปี 2559 - ปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 1.4 โดยที่อัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) ในช่วงเดียวกันของบริษัทอยู่ที่ร้อยละ 4.3 ส่งผลให้บริษัทได้รับเบี้ยประกันภัยต่อรับเพิ่มขึ้นจากบริษัทประกันชีวิตคู่สัญญาเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในปี 2563 อัตราการเติบโตของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศลดลงประมาณร้อยละ 1.7 โดยที่อัตราการเติบโตของบริษัทลดลงร้อยละ 0.0

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และสมาคมประกันชีวิตไทย

นอกจากนี้ การประกันชีวิตในประเภทร่วมพัฒนา (Non-conventional Reinsurance) ที่บริษัทได้ร่วมคิดค้นและพัฒนา กับบริษัทประกันชีวิตอื่นซึ่งมีการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญในช่วง 9-10 ปีที่ผ่านมา ทำให้บริษัทได้รับส่วนแบ่งการรับประกันภัยต่อที่มากกว่าการรับประกันภัยต่อแบบดั้งเดิม

รายได้จากการลงทุนสุทธิ

รายได้จากการลงทุนสุทธิ คือรายได้ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ รวมถึงการให้กู้ยืมเงิน ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขายสินทรัพย์ลงทุน กำไรขาดทุนจากการปรับมูลค่าสุทธิ และส่วนแบ่งผลกำไรขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม เป็นต้น

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีรายได้จากการลงทุนสุทธิเท่ากับ 31.9 ล้านบาท 100.1 ล้านบาท และ 74.1 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตลดลงร้อยละ 68.2 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.0 ตามลำดับ โดยรายได้จากการลงทุนสุทธิดังกล่าวคิดเป็นอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับร้อยละ 1.7 ร้อยละ 5.1 และร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

รายได้จากการลงทุนสุทธิจะผันแปรไปตามสภาวะการลงทุนในแต่ละปี เช่น อัตราดอกเบี้ยจากตราสารหนี้ หรือเงินปันผลที่จะได้รับจากการลงทุนหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น โดยในปี 2563 รายได้จากการลงทุนสุทธิลดลงมีสาเหตุหลักเกิดจากผลขาดทุนจากการขายเงินลงทุน และขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน ส่วนในปี 2562 รายได้จากการลงทุนสุทธิเพิ่มขึ้นมีสาเหตุหลักเกิดจากเงินปันผลรับจากเงินลงทุนในตราสารหนี้ กำไรจากการขายเงินลงทุน และกำไรจากการปรับมูลค่าสุทธิที่เพิ่มขึ้น

รายการ	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2561
อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน ¹ (ร้อยละ)	1.7	5.1	3.8
เงินลงทุน ² (ล้านบาท)	1,979.4	1,995.6	1,952.9

¹ อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนคำนวณจาก ผลรวมของรายได้จากการลงทุนสุทธิ กำไรจากการขายสินทรัพย์ลงทุน ส่วนแบ่งผลกำไรขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม และกำไรขาดทุนจากการปรับมูลค่าสุทธิ หาดด้วยเงินลงทุน (เฉลี่ย)

² เงินลงทุนประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนเพื่อค้า เงินลงทุนเพื่อขาย เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด เงินลงทุนทั่วไป เงินให้กู้ยืม และเงินลงทุนในบริษัทร่วม

จากหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ได้มีการจำแนกส่วนงานดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตประเภทดั้งเดิม และผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตประเภทร่วมพัฒนา ดังนี้

	2563		2562	
	การประกันชีวิตประเภทดั้งเดิม (ล้านบาท)	การประกันชีวิตประเภทร่วมพัฒนา (ล้านบาท)	การประกันชีวิตประเภทดั้งเดิม (ล้านบาท)	การประกันชีวิตประเภทร่วมพัฒนา (ล้านบาท)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้	1,202.8	1,088.4	1,261.5	1,020.0
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย	1,094.9	997.6	1,120.0	943.0
กำไรจากการรับประกันภัยต่อ	107.9	90.8	141.5	77.0
อัตรากำไรจากการรับประกันภัยต่อ (%)	9.0	8.3	11.2	7.5

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าอัตรากำไรจากการรับประกันภัยต่อการประกันชีวิตประเภทดั้งเดิมลดลงในอัตราสูงเนื่องจากสภาวะตลาดประกันชีวิตในประเทศ ในขณะที่อัตรากำไรจากการรับประกันภัยต่อการประกันชีวิตประเภทร่วมพัฒนามีเสถียรภาพมากกว่าเนื่องจากบริษัทสามารถบริหารจัดการเพื่อควบคุมคุณภาพของการรับประกันภัยต่อได้

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทแบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ 1. ค่าสินไหมทดแทน และ 2. ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย

ค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทน ประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นทั้งที่มีการชำระแล้วและยังไม่ได้ชำระให้กับผู้เอาประกันภัยต่อ เนื่องด้วยกรณีที่ผู้เอาประกันภัยตรงเจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุหรือเสียชีวิต เงินผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันชีวิต เมื่อผู้เอาประกันภัยมีอายุครบตามที่กรมธรรม์กำหนด หรือครบช่วงเวลาที่กรมธรรม์กำหนดไว้ หักด้วยค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการเอาประกันภัยต่อ รวมถึงสำรองค่าสินไหมทดแทนตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยพิจารณาจากค่าประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะจ่ายแก่ผู้เอาประกันภัยในอนาคต สำหรับรายการความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้วก่อนหรือ ณ วันประเมิน ทั้งจากรายการความสูญเสียที่บริษัทได้รับรายงานและยังไม่ได้รับรายงาน ทั้งนี้รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดการค่าสินไหมทดแทนนั้นด้วย

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนสุทธิเท่ากับ 1,460.2 ล้านบาท 1,420.6 ล้านบาท และ 1,370.5 ล้านบาท ตามลำดับ ทำให้ใน 3 ปีที่ผ่านมา บริษัทมีอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) เท่ากับร้อยละ 64.5 ร้อยละ 64.4 และร้อยละ 60.6 ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของค่าสินไหมทดแทนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาเป็นผลหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของการรับงานประกันสุขภาพที่เติบโตตามสภาวะตลาดประกันชีวิต ซึ่งเป็นงานที่มีอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนโดยเฉลี่ยสูงกว่าผลิตภัณฑ์อื่น ทั้งนี้ บริษัทบริหารจัดการได้โดยเลือกพิจารณาภัยที่บริษัทยอมรับความเสี่ยงได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายควบคุมอัตราค่าสินไหมทดแทนให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยปรับปรุงเงื่อนไขการพิจารณารับประกันภัยหรือยกเลิกสัญญาประกันภัยต่อที่มีผลขาดทุน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามค่าสินไหมทดแทนจะมีผลต่อการคำนวณค่าบำเหน็จกำไร (Profit Commission) ซึ่งจะกล่าวต่อไป อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio) คำนวณจากค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้ โดยอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่ใช้ในการวัดประสิทธิภาพของการรับประกันภัยของบริษัท ที่เรียกว่าอัตราส่วนรวม หรือ “Combined Ratio” ที่จะได้อธิบายต่อไป

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย ประกอบด้วย ค่าบำเหน็จ ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าบำเหน็จ

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท เป็นการทำสัญญาประกันภัยต่อบริษัทประกันชีวิต ภายใต้สัญญาประกันภัยต่อจะแสดงรายการบัญชีอันประกอบด้วย (1) เบี้ยประกันภัยต่อรับ (2) ค่าใช้จ่ายที่พึงหักได้ ได้แก่ ค่าบำเหน็จจ่ายตามข้อตกลงในสัญญา และ (3) ค่าสินไหมทดแทนจ่ายตามความรับผิดชอบกรมธรรม์ในสัญญาประกันภัยต่อนั้นๆ ดังนั้นค่าบำเหน็จ จึงเปรียบเสมือน ส่วนลดจ่ายจากการรับประกันภัยต่อตามสัญญาประกันภัยต่อ ค่าบำเหน็จแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือค่าบำเหน็จที่ต้องจ่ายให้แก่บริษัทประกันชีวิตเมื่อส่งงานให้บริษัท (Commission) และค่าบำเหน็จกำไร (Profit Commission) ซึ่งหมายถึง ส่วนแบ่งกำไรจากผลการรับประกันภัยที่บริษัทต้องจ่ายให้บริษัทประกันชีวิตคู่สัญญา โดยส่วนแบ่งกำไรจะมีอัตราเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามผลกำไรจากการรับประกันภัย หากงานที่รับประกันภัยมีการ

จ่ายค่าสินไหมทดแทนสูง ส่วนแบ่งกำไรจากผลการรับประกันภัยในสัญญานั้นๆ จะมีอัตราลดลงหรือไม่ ทั้งนี้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยต่อแต่ละฉบับ

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีค่าบำเหน็จเท่ากับ 570.5 ล้านบาท 536.1 ล้านบาท และ 548.6 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนค่าบำเหน็จสุทธิเท่ากับร้อยละ 25.1 ร้อยละ 24.2 และร้อยละ 24.1 ตามลำดับ

อัตราส่วนค่าบำเหน็จสุทธิตำหนดจากค่าบำเหน็จหักรายได้ค่าบำเหน็จ เปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยต่อที่ถือเป็นรายได้ โดยอัตราส่วนค่าบำเหน็จสุทธิเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่ใช้ในการวัดประสิทธิภาพของการรับประกันภัยของบริษัท ที่เรียกว่าอัตราส่วนรวม หรือ “Combined Ratio” ที่จะได้อธิบายต่อไป

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นประกอบด้วย เงินสมทบสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ค่าใช้จ่ายพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการรับประกันภัย และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรับประกันภัยอื่นตามที่ตกลงกันในสัญญาประกันภัยต่อ

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นเท่ากับ 36.5 ล้านบาท 33.9 ล้านบาท และ 25.2 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 และร้อยละ 34.3 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายพนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร ค่าภาษีอากร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเท่ากับ 93.0 ล้านบาท 92.1 ล้านบาท และ 85.4 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 และร้อยละ 7.9 ตามลำดับ โดยในปี 2563 และปี 2562 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นมีปัจจัยหลักจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงานเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่ใช้ในการวัดประสิทธิภาพของการรับประกันภัยของบริษัท ที่เรียกว่าอัตราส่วนรวม หรือ “Combined Ratio” อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงานคำนวณจากผลรวมของค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยต่อรับสุทธิ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงานของบริษัท ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 เท่ากับร้อยละ 5.6 ร้อยละ 5.4 และร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

อัตราส่วนรวม (Combined Ratio)

อัตราส่วนรวม (Combined Ratio) เป็นอัตราส่วนหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการวัดประสิทธิภาพของการรับประกันภัย โดยอัตราส่วนรวมประกอบด้วยอัตราส่วนต่างๆ ดังนี้

- 1) อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน
- 2) อัตราส่วนค่าบำเหน็จสุทธิ
- 3) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

ดังนั้นหาก อัตราส่วนรวมต่ำกว่าร้อยละ 100 แสดงว่าธุรกิจมีกำไรจากการรับประกันภัย อัตราส่วนรวมของบริษัท ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 เท่ากับ ร้อยละ 95.2 ร้อยละ 94.0 และร้อยละ 89.4 ตามลำดับ โดยในปี 2563 และ ปี 2562 อัตราส่วนรวมเพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทมีอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนงานประกันชีวิตกลุ่มและประกันสุขภาพเพิ่มมากขึ้น

ตารางแสดงอัตราส่วนรวม

(หน่วย: ร้อยละ)	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2561
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน	64.5	64.4	60.6
อัตราส่วนค่าบำเหน็จสุทธิ	25.1	24.2	24.1
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรับประกันภัยและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	5.6	5.4	4.7
อัตราส่วนรวม (Combined Ratio)	95.2	94.0	89.4

กำไรสุทธิ

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีกำไรสุทธิเท่ากับ 121.4 ล้านบาท 194.3 ล้านบาท และ 253.5 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 5.2 ร้อยละ 8.1 และร้อยละ 10.4 ตามลำดับ โดยในปี 2563 อัตรากำไรสุทธิลดลงเนื่องมาจากรายได้เกี่ยวกับการลงทุนสุทธิที่ลดลง สำหรับปี 2562 อัตรากำไรสุทธิลดลงเนื่องมาจากค่าสินไหมทดแทนงานประกันชีวิตประเภทสามัญ ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล และประกันสุขภาพที่เพิ่มขึ้น

อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับร้อยละ 8.4 ร้อยละ 13.4 และร้อยละ 17.0 ตามลำดับ

ฐานะทางการเงิน**สินทรัพย์**

สินทรัพย์หลักของบริษัท ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด รายได้จากการลงทุนค้างรับ สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ และที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 2,700.1 ล้านบาท 2,426.2 ล้านบาท และ 2,357.9 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.3 และร้อยละ 2.9 ตามลำดับ มีรายการที่สำคัญดังนี้

ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ

ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ ประกอบด้วย เงินวางไว้จากการประกันภัยต่อ และเงินค้างรับจากการประกันภัยต่อ เงินวางไว้จากการประกันภัยต่อ คือ เงินสำรองจากเบี้ยประกันภัยที่บริษัทประกันภัย (ผู้เอาประกันภัยต่อ) เก็บจากบริษัทรับประกันภัยต่อเพื่อเป็นหลักประกัน ในกรณีที่ผู้รับประกันภัยต่ออาจประสบปัญหาทางการเงิน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญาประกันภัยต่อ เงินสำรองดังกล่าวผู้เอาประกันภัยต่อส่งคืนในปีถัดไปหรือเมื่อวันสิ้นสุดสัญญา

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อเท่ากับ 433.9 ล้านบาท 214.6 ล้านบาท และ 195.5 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 16.1 ร้อยละ 8.8 และร้อยละ 8.3 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	ปี 2563 (ล้านบาท)	ปี 2562 (ล้านบาท)	ปี 2561 (ล้านบาท)
เงินวางไว้จากการประกันภัยต่อ	98.6	92.4	62.0
เงินค้างรับจากการประกันภัยต่อ	335.3	122.2	133.5
รวม	433.9	214.6	195.5

สินทรัพย์ลงทุน

สินทรัพย์ลงทุนประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนเพื่อค้า เงินลงทุนเพื่อขาย เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด เงินลงทุนทั่วไป เงินให้กู้ยืม และเงินลงทุนในบริษัทร่วม โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	ปี 2563		ปี 2562		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	41.1	2.1	33.8	1.7	55.1	2.8
เงินลงทุนเพื่อค้า						
ตราสารทุน	79.1	4.0	72.3	3.6	78.5	4.0
เงินลงทุนเพื่อขาย						
ตราสารทุน	339.4	17.1	203.0	10.2	243.4	12.5
หน่วยลงทุน	543.6	27.5	601.0	30.1	699.9	35.8
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด						
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	475.6	24.0	709.1	35.5	546.4	28.0
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	287.4	14.5	214.6	10.7	180.0	9.2
เงินฝากธนาคาร	199.8	10.1	145.0	7.3	130.0	6.7
เงินลงทุนทั่วไป	-	-	2.1	0.1	2.1	0.1
เงินให้กู้ยืม	0.6	0.1	1.0	0.1	1.4	0.1
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	12.8	0.6	13.6	0.7	16.1	0.8
รวม	1,979.4	100.0	1,995.5	100.0	1,952.9	100.0

เงินลงทุนเพื่อค้า

เงินลงทุนเพื่อค้า หมายถึง เงินลงทุนที่บริษัทลงทุนและมีวัตถุประสงค์ที่จะขายในอนาคตอันใกล้ โดยลงทุนในหุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีเงินลงทุนเพื่อค้าเท่ากับ 79.1 ล้านบาท 72.3 ล้านบาท และ 78.5 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 2.9 ร้อยละ 3.0 ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ทั้งนี้ เงินลงทุนเพื่อค้า ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 คิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์ลงทุนเท่ากับร้อยละ 4.0 ร้อยละ 3.6 และร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

เงินลงทุนเพื่อขาย

เงินลงทุนเพื่อขาย หมายถึง เงินลงทุนที่บริษัทลงทุนและมีวัตถุประสงค์ที่จะขายในอนาคต โดยประกอบด้วย ตราสารทุนและหน่วยลงทุน

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีเงินลงทุนเพื่อขายเท่ากับ 883.0 ล้านบาท 804.0 ล้านบาท และ 943.3 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 32.7 ร้อยละ 33.1 และร้อยละ 40.0 ตามลำดับ โดยสัดส่วนเงินลงทุนเพื่อขายของบริษัทเป็นตราสารทุนประมาณร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 40 และเป็นหน่วยลงทุนประมาณร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 75

ทั้งนี้ เงินลงทุนเพื่อขาย ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 คิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์ลงทุนเท่ากับร้อยละ 44.6 ร้อยละ 40.3 และร้อยละ 48.3 ตามลำดับ

เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด

เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด หมายถึง เงินลงทุนที่บริษัทลงทุนและมีวัตถุประสงค์ที่จะถือจนครบกำหนดได้ก่อน ได้แก่ หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ตราสารหนี้ภาคเอกชน และเงินฝากธนาคาร

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดเท่ากับ 962.8 ล้านบาท 1,068.7 ล้านบาท และ 856.4 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 35.7 ร้อยละ 44.1 และร้อยละ 36.3 ตามลำดับ

ทั้งนี้ เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 คิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์ลงทุนเท่ากับร้อยละ 48.6 ร้อยละ 53.5 และร้อยละ 43.9 ตามลำดับ

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิเท่ากับ 51.1 ล้านบาท 53.3 ล้านบาท และ 55.2 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 1.9 ร้อยละ 2.2 และร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

รายการ	ปี 2563 (ล้านบาท)	ปี 2562 (ล้านบาท)	ปี 2561 (ล้านบาท)
ที่ดิน	17.6	17.6	17.6
อาคาร	27.2	29.4	32.2
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน	3.8	5.1	3.8
คอมพิวเตอร์	1.0	1.2	1.6
สินทรัพย์สิทธิการใช้	1.5	-	-
รวม – สุทธิ	51.1	53.3	55.2

หนี้สิน

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีหนี้สินรวมเท่ากับ 1,276.1 ล้านบาท 967.6 ล้านบาท และ 919.0 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.9 และร้อยละ 5.3 ตามลำดับ โดยหนี้สินรวมที่เพิ่มขึ้นมีสาเหตุหลักจากหนี้สินจากสัญญาประกันภัย โดยมีรายการที่สำคัญดังนี้

เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัท มีเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อเท่ากับ 346.7 ล้านบาท 137.0 ล้านบาท และ 184.6 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวมร้อยละ 12.8 ร้อยละ 5.6 และร้อยละ 7.8 ตามลำดับ

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประกอบด้วย สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว สำรองค่าสินไหมทดแทน และสำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

สำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวมเป็นสำรองประกันชีวิตที่คำนวณตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัยตามประกาศ คปภ. โดยมีข้อสมมติหลักที่ใช้ในการประมาณการเกี่ยวข้องกับ อัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรมธรรม์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหาร อัตราภาระและอัตราเจ็บป่วย อัตราคิดลด และอัตราเงินปันผลที่ไม่รับรองการจ่ายในอนาคต เป็นต้น โดยทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทจะเปรียบเทียบมูลค่าสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวมกับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้สำหรับกรมธรรม์ที่ยังมีผลบังคับอยู่ หากมูลค่าสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวมสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ บริษัทจะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวมในงบการเงิน

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเท่ากับ 508.6 ล้านบาท 471.2 ล้านบาท และ 406.8 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวมร้อยละ 18.8 ร้อยละ 19.4 และร้อยละ 17.3 ตามลำดับ โดยปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น เนื่องจากการคำนวณสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวมสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

สำรองค่าสินไหมทดแทน

สำรองค่าสินไหมทดแทน หมายถึง ประมาณการค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้ตกลง หรือยังไม่ได้รับรายงาน และค่าสินไหมทดแทนที่ตกลงแล้วแต่ผู้เอาประกันภัยยังไม่ได้รับไป ทั้งนี้การประมาณการค่าสินไหมทดแทนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคำนวณเงินสำรองประกันภัย

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีสำรองค่าสินไหมทดแทนเท่ากับ 29.0 ล้านบาท 7.8 ล้านบาท และ 21.7 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวมร้อยละ 1.1 ร้อยละ 0.3 และร้อยละ 0.9 ตามลำดับ โดยในปี 2562 มีการสำรองค่าสินไหมทดแทนลดลงเนื่องจากประมาณการค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported: IBNR) ที่ลดลง

สำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัยเป็นสำรองสำหรับสัญญาประกันต่อรับประเภทระยะสั้น บริษัทจะเปรียบเทียบมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดกับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้สุทธิจากค่าบำเหน็จจ่ายรอดัตตบัญญัติ และจะรับรู้ส่วนต่างเพิ่มเติมหากมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้สุทธิจากค่าบำเหน็จจ่ายรอดัตตบัญญัติ โดยสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดเป็นจำนวนเงินที่บริษัทสำรองไว้เพื่อชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับการประกันภัยที่ยังมีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัท มีสำรองเบี้ยประกันภัยเท่ากับ 326.8 ล้านบาท 307.6 ล้านบาท และ 255.4 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตราส่วนต่อหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวมร้อยละ 12.1 ร้อยละ 12.7 และร้อยละ 10.8 ตามลำดับ โดยในปี 2562 สำรองเบี้ยประกันภัยเป็นสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เท่ากับ 298.1 ล้านบาท และสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดเท่ากับ 9.5 ล้านบาท ส่วนในปี 2563 และปี 2561 สำรองเบี้ยประกันภัยมีเฉพาะสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ ทั้งนี้ สำรองเบี้ยประกันภัยเพิ่มขึ้นจากสัดส่วนการรับประกันภัยต่อระยะสั้นที่เพิ่มขึ้น

14.4 ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

เงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อ

เงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อ หมายถึง เบี้ยประกันภัยค้ำรับ ค่าบำเหน็จค้ำรับ ค่าสินไหมทดแทนค้ำรับ และรายการค้ำรับอื่นๆ จากบริษัทประกันภัย และหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยบริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงิน และตามสถานะปัจจุบันของบริษัทประกันภัยต่อ

ณ สิ้นปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัท มีเงินค้ำรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ เท่ากับ 335.3 ล้านบาท 122.2 ล้านบาท และ 133.5 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 12.4 ร้อยละ 5.0 และร้อยละ 5.7 ตามลำดับ โดยในปี 2562 และปี 2561 เงินค้ำรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อลดลงเนื่องจากบริษัทสามารถบริหารการเก็บหนี้ได้ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้เงินค้ำรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อของบริษัทจำนวนร้อยละ 99 ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระ มีเพียงร้อยละ 1 เท่านั้นที่ค้างชำระเกินกำหนดชำระเงินของบริษัทดังที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9

14.5 สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานหลักของบริษัท มาจากเงินรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ และรายได้จากการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมถึงเงินรับหรือจ่ายจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ โดยในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีกระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมการดำเนินงานเท่ากับ 88.4 ล้านบาท 149.2 ล้านบาท และ 156.5 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2563 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานลดลงจากเงินรับจากการรับประกันภัยต่อ และกำไรจากการขายเงินลงทุนที่ลดลง

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมการลงทุนเท่ากับ 2.2 ล้านบาท 2.5 ล้านบาท และ 13.5 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2561 กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนใช้ไปเพื่อการปรับปรุงอาคารสำนักงานเป็นหลัก

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ในปี 2563 ปี 2562 และปี 2561 บริษัทมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมการจัดหาเงินเท่ากับ 78.8 ล้านบาท 168.0 ล้านบาท และ 300.0 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายการในกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินรายการหลักคือ การจัดสรรเงินปันผลจ่ายให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัท

โครงสร้างเงินทุน

บริษัทไม่มีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากการกู้ยืม หรือมีแหล่งเงินทุนนอกงบการเงิน แต่อย่างไรก็ตามบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E Ratio) ณ สิ้นปี 2563 เท่ากับ 0.9 เท่า ซึ่งเกิดจากเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ และหนี้สินจากสัญญาประกันภัยเป็นหลัก

14.6 ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

ความผันผวนของเศรษฐกิจ

ความผันผวนของเศรษฐกิจจะมีผลกระทบต่อกำลังการใช้จ่ายของผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เศรษฐกิจอยู่ในภาวะซบเซา ผู้บริโภคจะมีการระมัดระวังในการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งรวมไปถึงการตัดสินใจในการทำประกันภัยซึ่งผู้บริโภคบางกลุ่มจะตัดสินใจทำเมื่อมีเงินออมเพียงพอ ตลอดจนอัตราดอกเบี้ยในแต่ละช่วงเวลาก็มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันภัยของผู้บริโภค โดยผู้บริโภคจะมีการเปรียบเทียบกันระหว่างผลตอบแทนของตราสารเงินในรูปแบบอื่นๆ นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยยังมีผลกระทบกับผลตอบแทนในรูปเงินลงทุนของบริษัท ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

การขยายธุรกิจรับประกันภัยต่อในประเทศไทยจากบริษัทรับประกันภัยต่อต่างประเทศ

การแข่งขันโดยการขยายตัวของบริษัทรับประกันภัยต่อต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ไม่เฉพาะการเข้ามาร่วมทุน การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย และผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เข้ามาสู่ตลาดประกันภัย อาจทำให้การทำตลาดประกันภัยต่อบริษัทประกันชีวิตยากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม บริษัทประกันชีวิตสัญชาติไทยรายใหญ่ยังคงมีความใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์อันดีกับบริษัท รวมถึงความเชี่ยวชาญในธุรกิจประกันชีวิตของไทยเป็นอย่างดี จะทำให้บริษัทยังสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง